
Ny fastlegeforskrift byr på både gjennomslag og utfordringer

AKTUELT I FORENINGEN

KOMMUNIKASJONSAVDELINGEN

Helse- og omsorgsdepartementet har vedtatt ny fastlegeforskrift med virkning fra 1. januar 2026. Legeforeningen fikk gjennomslag for at det omstridte forslaget om hjemfall av fastlegeavtaler ikke tas inn i forskriften. Samtidig videreføres flere problematiske bestemmelser.

I høringsforslaget foreslo departementet at næringsdrivende fastleger skulle miste retten til å overdra praksisen dersom kommunen ikke rekrutterte ny lege innen seks måneder. Legeforeningen mente at dette både manglet hjemmel og kunne være i strid med Grunnloven.

– Vi er tilfredse med at departementet har lagt bort forslaget. Statlig regulering av hjemfall ville vært et uakseptabelt inngrep i en avtalefestet rettighet, og hadde gjort det mindre attraktivt å være næringsdrivende fastlege, sier president Anne-Karin Rime.

Legevaktplikt uten øvre grense for arbeidstid

Legeforeningen er samtidig skuffet over at departementet ikke har brukt anledningen til å modernisere regelverket for legevakt. I stedet videreføres fastlegers plikt til å delta i legevakt på toppen av en full arbeidsuke, og uten noen grenser for arbeidstid.

– Dette er utdaterte regler som ikke hører hjemme i et moderne arbeidsliv. Regelen hindrer oss i å ivareta legers behov for vern. Det er overraskende at departementet verken har vurdert behovet eller hjemmelsgrunnlaget for unntaket, sier Hans-Christian Myklestul, leder i Allmennlegeforeningen.

Legeforeningen vil nå vurdere videre oppfølging.

Kan fortsatt beordres til allmennlegeoppgaver

Legevaktplikten er ikke den eneste utdaterte bestemmelsen som beholdes. Kommunene vil fortsatt ha mulighet til å pålegge næringsdrivende fastleger å utføre andre allmennlegeoppgaver én dag i uken.

– Fastleger bidrar gjerne i andre oppgaver, men det er prinsipielt svært problematisk at næringsdrivende kan beordres inn i et arbeidsforhold gjennom forskrift. Det kommer på toppen av en allerede full arbeidsuke, sier Myklestul.

Fortsatt tre måneders oppsigelsesfrist for ansatte fastleger

Departementet foreslo å øke ansatte fastlegers oppsigelsesfrist fra tre til seks måneder. I forskriften som nå er vedtatt, har de gått bort fra dette. Ansatte fastleger beholder dermed oppsigelsesfristen på tre måneder.

– Det skulle bare mangle at departementet gikk bort fra forslaget om å doble oppsigelsestiden for ansatte fastleger. Forslaget var i strid med både arbeidsmiljøloven og gjeldende tariffavtaler, sier legepresidenten.

Aldersgrensen heves

Videre har departementet hevet aldersgrensen for å kunne inngå tidsbegrenset avtale med kommunen om fastlegevirksomhet. Aldersgrensen som før var 75 år, heves nå til 80 år.

Legeforeningen har nylig bedt departementet om å heve aldersgrensen for automatisk opphør av fastlegeavtale fra 70 til 72 år. Dette vil være en naturlig konsekvens av at den alminnelige aldersgrensen i kommunal sektor øker tilsvarende fra nyttår. Dette er ikke fulgt opp i den nye forskriften, men departementet har signalisert at det raskt vil komme tilbake til spørsmålet.

Publisert: 19. januar 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.01.14

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. juni 2026.